

Labklājības ministrija
Sociālās integrācijas valsts aģentūra

Dubultu prospekts 71, Jūrmala, LV-2015, tālr. 67769890, fakss 67769495, e-pasts siva@siva.gov.lv
Jūrmalā

Sociālās integrācijas valsts aģentūras Konsultatīvās padomes sēdes protokols

2019.gada 17.decembrī

Nr.1-22/02

Sanāksmes sākums: plkst. 14:00

Sanāksmi vada: Ilona Jurševska – Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) direktore

Sanāksmē piedalās Konsultatīvās padomes locekļi:

Evita Zālīte Grosa – Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas pārstāve
Ineta Pikše – Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu departamenta vecākā eksperte
Ivars Balodis – Invalīdu un viņu draugu apvienības „Apeironi” valdes priekšsēdētājs
Sandra Gerenovska – Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidente, valdes priekšsēdētāja
Svetlana Sproģe – Latvijas Neredzīgo biedrības Centrālās valdes priekšsēdētāja
Solveiga Kabaka – SIVA direktora vietniece profesionālās rehabilitācijas jomā
Daiga Reinberga – SIVA direktora vietniece sociālās rehabilitācijas jomā
Valda Puiše – SIVA Jūrmalas profesionālās vidusskolas vadītāja

Sanāksmē uzaicināti:

Sarma Freiberga – LR Saeimas deputātes Evitas Zālītes – Grosas palīdzē
Brigita Lazda - Latvijas Nedzirdīgo savienības viceprezidente
Lāsma Rubene – Latvijas Neredzīgo biedrības administratore/lietvede
Katrīna Sevruka – SIVA Profesionālās piemērotības noteikšanas nodaļas vadītāja

Sanāksmi protokolē: Liene Saukuma – SIVA eksperte rehabilitācijas pakalpojumu attīstības jomā

Darba kārtība:

1. Izmaiņas sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanas kārtībā no 01.01.2020.
2. Profesionālās rehabilitācijas pakalpojumi, aktualitātes Jūrmalas profesionālās vidusskolas un Koledžas darbā, ESF projekta (prasmju apmācības programmas personām ar garīga rakstura traucējumiem) rezultāti un inovācijas balva “Celmlauzis”).
3. Progress sarunās par SIVA iespējamiem attīstības scenārijiem un citas aktualitātes.

Sanāksmes dalībnieks	Informācija	Lēmumi
I.Jurševska	Atklāj sēdi un informē par darba kārtību.	
1. Izmaiņas sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanas kārtībā.		
L.Saukuma	<p>Prezentācijā iepazīstina ar sociālās rehabilitācijas pakalpojumu un izmaiņām tā saņemšanas kārtībā no 01.01.2020. (MK noteikumi Nr.578 “Noteikumi par sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanu no valsts budžeta līdzekļiem sociālās rehabilitācijas institūcijā”: https://likumi.lv/ta/id/311143-noteikumi-par-socialas-rehabilitacijas-pakalpojuma-sanemsanu-no-valsts-budzeta-lidzekliem-socialas-rehabilitacijas-institucija) (prezentācija pielikumā).</p> <p>Darba grupa diskutē par:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) SR un medicīniskās rehabilitācijas pēctecību – būtiski SR pakalpojumu sniegt pēc iespējas agrīni un pēctecīgi medicīniskajai rehabilitācijai, kad personai vēl ir pietiekams potenciāls atgriezties darba tirgū. Jo ilgāks ir darba nespējas periods, jo lielāki resursi un ieguldījumi nepieciešami personas atgriešanai darba tirgū. Labklājības ministrija realizē projektu invaliditātes sistēmas pilnveidošanai, kur Pasaules Bankas eksperti norāda uz pieejas maiņu invaliditātes ekspertīzē un rehabilitācijas, kā arī citu atbalsta pasākumu nodrošināšanā. Būtiski ir rehabilitācijas pasākumus uzsākt agrīni, atbalsta pasākumi ir jānodrošina, nepakārtojot tos invaliditātes statusam. Invaliditātes ekspertīzei jāseko pēc rehabilitācijas un visu citu nepieciešamo pasākumu īstenošanas. 	

- 2) SR pakalpojuma groza saturu – SR būtisks uzsvars tiek likts uz sociālo darbu un dažādām aktivitātēm (speciālistu vadītas individuālas konsultācijas, individuālas vai grupu nodarbības), kas paaugstina personas kapacitāti savas funkcionēšanas uzlabošanai un ierobežojošo barjeru mazināšanai, kā arī liels uzsvars tiek likts uz psihosociālo atbalstu, lai palīdzētu personām pārvarēt psiholoģiska rakstura barjeras, sniegtu atbalstu un celtu pašvērtējumu, motivētu aktīvi līdzdarboties sociālajā dzīvē. Atbilstoši jaunajai SR mērķa grupai ir plānots pilnveidot SR pakalpojuma saturu – plānots veikt izmēģinājuma projektu, kurā pakāpeniski SR pakalpojumā tiks integrēti profesionālās piemērotības noteikšanas un profesionālās rehabilitācijas pasākumi – padziļināta ar darba saistītās funkcionēšanas (darba spēju) izvērtēšana un karjeras konsultēšana.
- 3) klientu plūsmu (jaunā mērķa grupa un personas, kuras jau atrodas rindā) – jaunā kārtība paredz, ka personām, kurām tiks piešķirts SR pakalpojums pēc jaunajiem nosacījumiem, pakalpojumu saņems ārpus rindas, bet personas, kuras būs uzņemtas rindā līdz jauno noteikumu spēkā stāšanās brīdim, pakalpojumu saņems rindas kārtībā. Paredzams, ka darbs ar jauno mērķa grupu prasīs vairāk individuālu pieeju un resursus. Personām pēc medicīniskās rehabilitācijas divu mēnešu laikā būs jāpiesakās SR. Šādi nosacījumi ir noteikti, lai nodrošinātu maksimāli agrīnu un savlaicīgu SR pakalpojuma sniegšanu darbspēju saglabāšanai/ atjaunošanai.
- 4) SR kursa ilgumu – jaunā kārtība paredzēs īsāku rehabilitācijas kursa ilgumu – 14 dienas. Apkopojot dažādu valstu publiski pieejamo informāciju, Nacionālā veselības dienesta datus par vidējo rehabilitācijas ilgumu stacionārajās ārstniecības iestādēs un rehabilitācijas profesionālo asociāciju speciālistu viedokli, tika secināts, ka 14 dienu rehabilitācijas kurss būtu optimāls rehabilitācijas mērķu sasniegšanai. Tika ņemts vērā arī klientu viedoklis un priekšlikumi samazināt rehabilitācijas kursa ilgumu.
- 5) iesaistīto institūciju savstarpēju sadarbību SR pakalpojuma organizēšanā, kā veicināt starpinstitūciju sadarbību, lai atvieglotu cilvēkam ceļu no viena pakalpojuma uz otru, uzlabot informētību. Sociālā dienesta loma ir svarīga, ir jāseko līdzi un jāvada gadījums, rekomendāciju izpilde dzīvesvietā. SIVA ir uzsākusi sadarbību (kopīgi ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju) ar Valsts un pašvaldību vienotajiem klientu apkalpošanas centriem. Ir diskutēts par kritērijiem, kādos gadījumos, klientam vēršoties klientu apkalpošanas centrā, būtu nepieciešams klientu novirzīt SIVA pakalpojumiem. Plānots arī pilnveidot www.latvija.lv, kur, piemēram, pieprasot invaliditātes pabalstu, preventīvi jau tiktu sniegta informācija par dažādiem pakalpojumiem, kas būtu aktuāli un nepieciešami personām ar invaliditāti. Ne visas pašvaldības ir atsaukušās sadarbībai. Šobrīd trīspušu līgumi ir noslēgti ar 26 pašvaldībām.

	6) sabiedrības un SR pakalpojuma organizēšanā iesaistīto institūciju informēšanu par izmaiņām SR saņemšanas kārtībā - SIVA plāno dažādus informatīvus pasākumus gan sociālajiem dienestiem, gan medicīniskās rehabilitācijas iestādēm, lai informētu par jauno kārtību. Svarīgi skaidrot izmaiņas SR saņemšanas kārtībā arī sabiedrībai, iesaistot NVO.	
2. Profesionālās rehabilitācijas pakalpojumi, aktualitātes Jūrmalas profesionālās vidusskolas un Koledžas darbā, ESF projekta¹ (prasmju apmācības programmas personām ar garīga rakstura traucējumiem) rezultāti.		
S.Kabaka K.Sevruka V.Puiše I.Zuševica A.Dietlava	<p>Informē par profesionālās rehabilitācijas pakalpojumiem un aktualitātēm Jūrmalas profesionālajā vidusskolā un Koledžas darbā, ESF projekta (prasmju apmācības programmas personām ar garīga rakstura traucējumiem) īstenošanas rezultātiem (prezentācija pielikumā).</p> <p>Darba grupa diskutē par:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) SIVA sniegtā profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma specifiku – multiprofesionālas speciālistu komandas darbs, individuāla pieeja un atbalsts izglītības ieguves laikā, kā arī pēc absolvēšanas (atbalsts iekārtojoties darbā). Profesionālās rehabilitācijas laikā katram klientam tiek izstrādāts un realizēts arī individuāls sociālās rehabilitācijas plāns. Ne vienmēr persona ar invaliditāti spēj iekļauties vispārējā izglītības programmā un vidē, ir nepieciešams specifisks atbalsts (speciālisti). 2) SIVA kompetenci profesionālās piemērotības noteikšanas jomā, uzkrāto pieredzi un pilnveidoto metodoloģiju. SIVA sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru ESF projekta² ietvaros sniedz profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojumu arī ilgstošajiem bezdarbniekiem ar invaliditāti. Darba grupa diskutē par projekta rezultātu ilgtspēju, pašlaik ir nepietiekams pašvaldību atbalsts personām dzīves vietā projektā sasniegto rezultātu turpināšanai. 3) SIVA Koledžas programmu izstrādi sadarbībā ar darba devējiem un citām augstākās izglītības iestādēm. SIVA mācību procesa nodrošināšanai izdevies piesaistīt augsti kvalificētus mācībspēkus, kas ir savas nozares profesionāļi. Pašlaik norit Koledžas studiju programmu akreditācijas process. 4) ESF projekta¹ sasniegtajiem rezultātiem, īstenojot prasmju apmācību programmu personām ar garīga rakstura traucējumiem, kas ir novērtēta kā nozīmīga inovācija iestādē un Latvijā (Valsts kancelejas organizētajā konferencē valsts un pašvaldību darbiniekiem “Celmlauzis”). Darba devēji aizvien vairāk saredz potenciālās darba rokas SIVA prasmju programmu audzēkņos, tomēr 	

¹ Eiropas Savienības fonda projekts Nr.9.1.4.1/16/I/001 „Personu ar invaliditāti vai garīga rakstura traucējumiem integrācija nodarbinātībā un sabiedrībā”.

² Eiropas Sociālā fonda projekts Nr.9.1.1.2/15/I/001 „Atbalsts ilgstošajiem bezdarbniekiem” atbalsta pasākums „Profesionālās piemērotības noteikšana”.

	ir nepieciešams vairāk informēt un izglītēt sabiedrību un darba devējus par personu ar garīga rakstura traucējumiem integrāciju nodarbinātībā.	
I.Jurševska	Informē, ka Labklājības ministrija joprojām turpina izskatīt jautājumu par SIVA nodošanu Rīgas Stradiņa universitātei un sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu turpmāku attīstību kopējā rehabilitācijas sistēmā, sadarbojoties arī ar NRC "Vaivari". <u>E.Zālīte Grosa</u> – ir radies priekšstats par SIVA sniegtajiem pakalpojumiem un aktuālajiem problēmjautājumiem. Rosina nākošajā sēdē turpināt izskatīt izglītības jautājumus, runājot jau par konkrētākiem mērķiem un uzdevumiem, kas būtu risināmi SIVA Konsultatīvās padomes ietvaros.	

Nākošā Konsultatīvās padomes sēde plānota 2020.gada februārī.

Pielikumā:

- 1.pielikums: prezentācija par izmaiņām sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanas kārtībā.
- 2.pielikums: prezentācija par profesionālās rehabilitācijas pakalpojumiem un aktualitātēm.

Sanāksmes noslēgums plkst. 16:10

Sanāksmes vadītāja

I.Jurševska

Protokolētāja

L.Saukuma